

ΟΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΕΝΑ ΝΕΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗ ΣΩΣΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

της Αϊίκης Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί ευχάριστο γεγονός η αφαίρεση των **περιοριστικών** ποσοστών για την εισδοχή των γυναικών στο Αστυνομικό Σώμα που είχαμε ζητήσει.

Ωστόσο, η νέα προκήρυξη του Αρχηγείου της Αστυνομίας (προκήρυξη αρ.πρωτ.6000/2/1160-η) περιέχει, ορθώς, κοινά προσόντα για τα δύο φύλα, τα οποία όμως δημιουργούν σκέψεις εμμέσου σχεδόν αποκλεισμού των γυναικών.

Για το λόγο αυτό το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου έστειλε στον Αρχηγό της Αστυνομίας Στρατηγό κύριο Φ. Νασιάκο επιστολή την οποία δημοσιεύουμε στην επόμενη σελίδα.

Με αυτήν ζητάμε για **ορισμένα επαγγέλματα που απαιτούν και για τα δύο φύλα ειδικές σωματικές ικανότητες** να ορίζεται και διαπιστώνεται η ύπαρξη αυτών των ικανοτήτων με συγκεκριμένα ειδικά στοιχεία **κοινά για τα δύο φύλα**, που να χρησιμεύουν απλώς ως προϋποθέσεις για την προσέλευσή τους στις κύριες εξετάσεις και θα αποκλείουν προκαταρκτικά στο ένα ή στο άλλο φύλο την προσέλευσή του σ' αυτές.

Αυτό που θεωρούμε πάντως απαραίτητο να τονίσουμε είναι ότι δεν επιτρέπεται να εισαγάγουμε πάλι ως κριτήριο εισόδου των γυναικών στα διάφορα επαγγέλματα τον βιολογικό παράγοντα δηλαδή χωριστά κριτήρια για τις γυναίκες, λόγω των βιολογικών ιδιαιτεροτήτων τους, με την ιδέα ότι έτσι θα διευκολύνουμε την είσοδο περισσότερων γυναικών στην Αστυνομία. Ότι οι γυναίκες δεν πρέπει να αποκλειστούν άμεσα ή έμμεσα από την Αστυνομία είναι απαίτηση της ουσιαστικής ισότητας χωρίς εξαιρέσεις, που καθιερώνει πια το Σύνταγμά μας (άρθρο 116,2).

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η αρχή των βιολογικών ιδι-

αιτεροτήτων μας είχε θάψει στο παρελθόν διότι με επίκληση του βιολογικού παράγοντα είχαν αποκλειστεί οι γυναίκες από όλα σχεδόν τα επαγγέλματα, μέχρι και του αρχαιολόγου, του συμβολαιογράφου, του χημικού κ.λ. Εννοείται και από την αστυνομική και στρατιωτική σταδιοδρομία. Και από την πολιτική. Οι αγώνες για την εξάλειψη της επίδρασης του «βιολογικού παράγοντα» από την μεταχείριση της γυναίκας, ιδίως στον εργασιακό τομέα, ήταν μακρόχρονοι και σκληροί.

Και ακόμη οι αγώνες δεν έληξαν, αφού δεν καταφέραμε να πετύχουμε η θεμελιώδης και συνταγματική αλλά και διεθνής διάταξη «ίση αμοιβή για ίσης αξίας εργασία» για άντρες και γυναίκες, να γίνει πραγματικότητα. Τα κατώτερα ημερομίσθια των γυναικών σε σχέση με εκείνα των αντρών συνεχίζουν να αποτελούν διεθνή πραγματικότητα, παρά τους διεθνείς κανόνες – στην Ελλάδα, παρά και τη σχετική ρητή συνταγματική διάταξη.

Έτσι η προκατάληψη για τις βιολογικές ιδιαιτερότητες του γυναικείου φύλου εξακολουθεί να υπερισχύει ακόμα και των ρητών νομοθετικών διατάξεων, σε βάρος πολλών εκατομμυρίων γυναικών, ιδίως εργατριών.

Άλλο παράδειγμα της τρομερά επιζήμιας επίδρασης της αρχής των ιδιαιτεροτήτων της γυναίκας είναι η αποκλειστική ή κατά κύριο λόγο φόρτισή της με τις φροντίδες του σπιτικού και των παιδιών – μάλιστα ακόμη και όταν ασκεί επάγγελμα – παρά τους διεθνώς ισχύοντες κανόνες και τη ρητή επιταγή του Οικογενειακού μας Δικαίου.

Αλλά και η συχνότατη βία κατά της γυναίκας μέσα στην οικογένεια, που ανθεί στις μέρες μας, έχει ως ρίζα την επιβίωση της αντίληψης και πολλών αντρών αλλά και

αρκετών γυναικών, ότι οι ιδιαιτερότητες της γυναίκας την καθιστούν υποτακτική στον άντρα, φυσικό αφέντη και σωφρονιστή της.

Θα ήταν, συνεπώς, βαρύ σφάλμα, με την ιδέα ότι θα ανοίξουμε ίσως ευρύτερα τη θύρα εισόδου των γυναικών ειδικά στην Αστυνομία, να κλείσουμε τη θύρα των γυναικών με βάση τις βιολογικές διαφορές σε άγνωστο αριθμό

επαγγελματιών. Αλλά και να δυναμιτίσουμε εμείς οι ίδιες τους συνεχιζόμενους αγώνες μας για εξάλειψη του κριτηρίου των βιολογικών ιδιαιτεροτήτων από τη μεταχείριση της γυναίκας στην οικογένεια και στην εργασία γενικά, από το οποίο μέγιστος αριθμός γυναικών υποφέρει ακόμη στην εποχή μας.

ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Κύριο Φ. Νασιάκο
Αντιστράτηγο – Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας

Αθήνα, 6 Ιουνίου 2003

Αξιότιμε Κύριε Αρχηγέ της Αστυνομίας,

Το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου έλαβε γνώση της Προκήρυξης διαγωνισμού για την εισαγωγή ιδιωτών στις σχολές αξιωματικών και αστυφυλάκων με το σύστημα των γενικών εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων του Απριλίου 2003 (Προκήρυξη-αρ. πρωτ. 6000/2/1160-η).

Παρατηρούμε με ευχαρίστηση ότι με την εν λόγω προκήρυξη έχει γίνει συνειδητή προσπάθεια να απαλειφθούν διακρίσεις του παρελθόντος που είχαν ως αποτέλεσμα να περιορίσουν τον αριθμό γυναικών που μπορούσαν να εισαχθούν στις Σχολές της Αστυνομίας. Η νέα Προκήρυξη δεν κάνει κανένα ρητό διαχωρισμό βάσει του φύλου ούτε προβλέπει περιοριστικές ποσοστώσεις.

Αναγνωρίζουμε ότι η αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος του/της αστυνομικού προϋποθέτει ορισμένες σωματικές ικανότητες. Για το λόγο αυτό, αντιλαμβανόμαστε την αναγκαιότητα να πληρούν οι υποψήφιοι για εξετάσεις στις Σχολές της Αστυνομίας συγκεκριμένα κριτήρια- προϋποθέσεις, είτε είναι άνδρες είτε γυναίκες. Όπως προβλέπεται στην Προκήρυξη, οι σχετικές αθλητικές δοκιμασίες έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την κρίση της καταλληλότητας ή μη των υποψηφίων να συμμετάσχουν στις εξετάσεις εισαγωγής και όχι τη βαθμολόγηση των υποψηφίων κατά σειρά αθλητικής επίδοσης, δηλαδή αποτελούν προϋπόθεση για την προσέλευση στις ουσιαστικές εξετάσεις. Και αυτό είναι το σωστό.

Όσο, όσον αφορά τα προβλεπόμενα κριτήρια-προϋποθέσεις, και κατόπιν συζητήσεων με αθλητικούς εμπειρογνώμονες, θα θέλαμε να εκφράσουμε την ανησυχία μας σχετικά με την αυστηρότητα του χρόνου-ορίου για τον δρόμο 1000 μ (4' και 20") και του ελαχίστου ορίου άλματος εις μήκος (3.60 μ). Πιστεύουμε ότι οι δύο αυτές επιδόσεις είναι δύσκολο να επιτευχθούν από σοβαρό αριθμό γυναικών. Γεννάται συνεπώς η εύλογη αντίδραση ότι τα δύο αυτά κριτήρια συνιστούν μια έμμεση μορφή διάκρισης κατά των υποψηφίων γυναικών.

Η ίδια εντύπωση γεννάται και όσον αφορά το κριτήριο του κατώτατου αναστήματος των υποψηφίων (1.70 μ). Κατά τις πληροφορίες μας, στις Ανώτατες Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων το ανάστημα-όριο είναι χαμηλότερο, αλλά – εσφαλμένα – διαφορετικό για άνδρες και για γυναίκες.

Κατανοούμε, όπως τονίσαμε και ανωτέρω, ότι οι υποψήφιοι πρέπει να επιδείξουν ορισμένες σωματικές ικανότητες. Όμως δεν χρειάζεται να προσληφθούν οπωσδήποτε αθλητές ή αθλήτριες. Άλλωστε, οι αθλητές αποτελούν χωριστή κατηγορία. Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι με τα δεδομένα της νεότερης γενιάς του ελληνικού πληθυσμού, τα προβλεπόμενα όρια είναι πολύ αυστηρά και στην ουσία εξαιρούν πολύ σημαντικό αριθμό γυναικών, έστω και ικανοτάτων ως προς τα ουσιαστικά προσόντα. Εξάλλου, η εκμάθηση ορισμένων τεχνικών-μεθόδων (ζίου-ζιτσου ή καράτε, ή εύστοχης σκοποβολής) παρέχουν πολύ περισσότερο αυξημένες δυνατότητες εξουδετέρωσης κακοποιών παρά λίγα παραπάνω εκατοστά αναστήματος ή άλματος εις μήκος.

Βασικό είναι, πάντως, ότι η συνταγματική αρχή της ισότητας των φύλων αφορά όχι μόνον την τυπική αλλά και την ουσιαστική ισότητα μετά το νέο άρθρο 116,2 του Συντάγματος. Απαγορεύονται, συνεπώς, όχι μόνον οι άμεσες αλλά και οι έμμεσες διακρίσεις.

Γνωρίζοντας την προσπάθεια που καταβάλλετε κατά την επιτέλεση του δύσκολου έργου σας για το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, παρακαλούμε να επανεξετάσετε το νέο πρόβλημα που δημιουργήθηκε από την εν λόγω προκήρυξη. Στόχος μας είναι η εξασφάλιση της πλήρους εφαρμογής της θεμελιώδους συνταγματικής αρχής της ουσιαστικής ισότητας αλλά και του μη αποκλεισμού για λίγα εκατοστά του μέτρου αθλητικών επιδόσεων προσώπων (κυρίως γυναικών) που θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε ικανότατα αστυνομικά όργανα.

Με τιμή

Καθηγ. Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου
Πρόεδρος του ΙΜΔΑ